

ของเล่น

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์พระ วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมนะ ตั้งใจฟังธรรมๆ การฟังธรรมเป็นสิ่งที่ฟังได้ยาก ฟังได้ยากเพราะว่าสมัยพุทธกาลมันไม่มีเครื่องมือสื่อสาร แต่ในสมัยปัจจุบันนี้มันอยู่ในห้องนอนเลย มันกรอกเข้าข้างหูเลย

เวลาหลวงตาท่านพูดไป เวลาเอาเทปท่านไปฟังแล้วเขามาฟ้องกันไถ่ว่ามันนอนฟัง พอมันนอนฟัง ท่านบอกเลย มันฟังด้วยความไม่เคารพ

ถ้าฟังด้วยความเคารพ เคารพในธรรม ถ้าเคารพในธรรมนะ ตั้งสติไว้ แล้วสิ่งนั้นมันจะเป็นเสียง เสียงที่ออกมาจากไหน ดุสิ เสียงลมพัดมันก็มีเสียง เสียงไม้เสียดสีกันมันก็มีเสียง มันไม่มีชีวิตจิตใจ มันโน้มไปด้วยพลังของลมมันก็ยังมียังมีเสียง เสียงมันเป็นเสียง เสียงที่มันไม่ออกมาจากคุณธรรม

ถ้าเสียงที่มันออกมาจากคุณธรรม ฟังด้วยความเคารพไป ถ้าด้วยความเคารพ เขาเคารพของเขา สิ่งที่เขาเคารพ แม้แต่ฟังเทศน์เขายังเคารพ เคารพด้วยการนั่ง ด้วยการตั้งสติ ด้วยการระลึก

นี่ไง การฟังธรรมฟังได้ยาก แต่ในสมัยปัจจุบันนี้เครื่องมือสื่อสารมันเจริญ มันมีพร้อมทุกอย่างเลย มีพร้อมทุกอย่างเลย มันมีพร้อมทุกอย่างเลย แล้วฟังจนชินหู พูดจนชินปาก จิตใจมันด้าน ดื้อด้าน

เวลามันดื้อด้านๆ แล้วปรารภนาอะไร

ทุกคนก็ปรารถนาการสิ้นสุดแห่งทุกข์ ทุกคนก็ปรารถนาประพฤติปฏิบัติแล้วได้ผลของการปฏิบัติ แล้วผลของการปฏิบัติมันมาจากไหน

ดูสิ ดูฆราวาสธรรมๆ ให้เขาเสียสละทานๆ เสียสละทานให้หัวใจมันเปิดกว้าง เปิดกว้างขึ้นมาแล้วมีสติปัญญาขึ้นมาอยากบวช อยากเป็นพระ อยากจะประพฤติปฏิบัติ พออยากประพฤติปฏิบัติ มันมีศีล

พอมีศีลขึ้นมา มันทุศีล ศีลนั้นเป็นศูนย์ มันไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันใด มันมองข้ามไปหมดนะ จะนิพพาน จะปฏิบัติ จะยิ่งใหญ่ จะรับรู้

เบสิกมึงละ พื้นฐานมึงอยู่ไหน มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอัน

ไม่มีอะไรเป็นขึ้นเป็นอันเลย คนไม่จริงไม่ได้ของจริงหรอก มันจอมปลอม คนจอมปลอมได้แต่สิ่งเหลวไหล คนจริงเท่านั้นจะได้ความเป็นจริง

ของเล่นๆ นะ ของเล่นคือการกีฬา การกีฬานี้ของเล่น แต่คนที่มันจริง นักกีฬาอาชีพ แข่งทอง เป็นหมื่นๆ ล้านนะ แล้วเป็นหมื่นๆ ล้าน บางคนนะ อาภัพ นักกีฬามากมายที่ว่าเบสิกนี้ดีมาก แต่เขาไม่มีวาสนา เขาทำสิ่งใดแล้วไม่ประสบความสำเร็จ แต่นักกีฬาบางคนเขามีวาสนาเขาถึงทำสิ่งใดประสบความสำเร็จเป็นขึ้นเป็นอันตลอดมาเลย

นี่ไง ของเล่นนะ ของเล่นๆ นี่แหละ แต่คนจริง คนจริงเขาฝึกฝนของเขา

คนที่ประสบความสำเร็จส่วนใหญ่แล้วเขาจะฝึกซ้อมของเขาตลอดเวลา เขามีวินัยกับตัวของเขา เขาทำ นี่ของเล่น กีฬานี้เป็นของเล่นนะ แต่นักกีฬาอาชีพ โอ้โฮ! มันประสบความสำเร็จ เงินทองไหลมาเทมา ชื่อเสียงคนรับรู้ไปทั่วโลก นี่ของเล่น แต่คนมันจริง มันถึงได้ความจริง

ไฉนของเราละ เรามีศรัทธามีความเชื่อในพระพุทธศาสนา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แก้วสารพัดนึก ครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติไปแล้ว ประพฤติปฏิบัติมา เวลาเป็นสังขจะเป็นความจริง เหนือโลก เหนือโลกเหนือสงสาร เหนือสมมุติเหนือบัญญัติ เหนือหมดเลย ของจริง

แต่คนมันเลว มันเลยไม่ได้มีอะไรเป็นความจริงเลย

เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายิ่งใหญ่ ยิ่งใหญ่เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ ระดับขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้รู้ค้นขึ้นมา มันมหัศจรรย์ขนาดนั้นนะ

หลวงปู่มั่นเวลาท่านสิ้นกิเลส มันมหัศจรรย์ เวลาหลวงตาท่านสิ้นกิเลสของท่าน กราบแล้วกราบเล่าๆ มันยิ่งกว่าจริงอีก อริยสัจ สัจจะความจริง จริงเหนือจริงนี่

แต่คนมันเลว แล้วมันจะเอาความจริงมาจากไหน ไม่มีความซื่อสัตย์ ไม่มีสัจจะ ไม่มีสัจจะแล้วเอาความจริงมาจากไหน

คนมันจริงมันต้องจริงจากจิตนิสัย มันจึงมาตั้งแต่ต้นใจ

ของเล่นๆ นะ คนจริงทำให้มันมีคุณค่า ใ้สนี่ของจริงๆ เลย ของจริงๆ เลยเพราะอะไร เพราะในพระพุทธศาสนา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

ดูสิ ชาวพุทธๆ เวลาเขามา การฟังธรรม การให้ธรรมเป็นทานเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่ ให้ธรรมเป็นทานคือให้สติให้ปัญญา ให้คนได้ความคิดคน ให้คนได้ถูกคิด คิดให้เป็นประโยชน์กับเรา นี่เป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่ เวลาในระดับของท่าน ระดับของศีล เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเขามีศีล

ไอ้ของเรา นักบวช นักบวชเห็นภัยในวัฏสงสาร เวลาอยู่ทางโลกมันทุกข์มันยาก มันมีแต่ความทุกข์ความยากแผดเผาในใจทั้งคืน มาบวชพระๆ บวชพระเป็นนักรบ นักรบขึ้นมาเพื่อจะเอาความจริงไ้ ความจริงที่ยิ่งใหญ่ไ้ ความจริงที่เป็นอริยสัจไ้

แล้วความจริงอย่างนั้นนะ แล้วคนมันเลวไ้ มันจะเอาเข้าไปสู่ความจริงได้อย่างไรละ คนจะเข้าความจริงได้มันต้องจริงก่อนสิ แล้วความจริงเอามาจากไหนละ

นี่ไ้ จิตนิสัยไ้ เรายังจริงจากเราไ้ แล้วถ้าเป็นความจริงๆ มันต้องจริงจากเรา ศีลก็ไ้ต้องเป็นศีลจริงๆ นี่ศีลเศร้าหมอง ศีลต่างพร้อย ศีลทะลุ ศีลขาด

นี่ไง เวลาสมัยหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น มันเป็นคราวอัตคัดขาดแคลน มันคราวสงครามโลก สงครามโลกสิ่งใดขาดแคลนไปทั้งสิ้น ได้ผ้าสิ่งใดมานะ ท่านบอกให้ผู้ນ้อยก่อนๆ แล้วค่อยใจ ผู้ที่จิตใจของท่านคือหลวงตาพระมหาบัวเป็นผู้ควบคุมดูแล ได้สิ่งใดมาก็ให้แต่พระผู้ນ้อยก่อน พระที่ผ้ามันเปื่อย ผ้ามันขาด จนหลวงปู่มั่นท่านทนไม่ได้ นี่ไง “จนจะเห็นทำอยู่นั่นนะ”

นั่นมันขาด มันต่างมันพร้อย แล้วมันขาด แต่เห็นใจผู้อื่น ให้ผู้อื่นก่อนไง

ฉะนั้นว่า เวลาผ่านไปแล้ว “มหาบัวได้เอาอะไรไว้ไหม”

ท่านบอกท่านไม่เอา ท่านให้หมู่คณะก่อน จนท่านต้องเก็บผ้าไว้ให้ “อ้าว! มหาเถิกเอาเลือกเอาก่อน”

“ผมไม่เอาครับ ผมก็พอใช้สอยนี่ล่ะครับ”

นี่ไง คนถ้ามันคนจริงมันจริงอย่างนั้นไง จริง มันระลึกถึงคนอื่น ระลึกถึงศีลถึงธรรม ระลึกถึงกฎกติกา ระลึกถึงความเป็นสาธารณะ สิ่งที่เป็นสาธารณะมันเป็นประโยชน์กับใคร

ไฉนเห็นแก่ตัว เน่าใน เน่าทั้งนั้น เวลามันเน่าแล้วกลืนมันเหม็นไหม ปลาเน่าตัวเดียวมันทำลายปลาทั้งข้องนั้นเหม็นไปด้วย ไรสาระมาก นี่ไง มันไม่จริง มันไม่จริง มันเหลวไหล แล้วตั้งเป้าหมายนะ บวชแล้วต้องสิ้นกิเลสๆ

สิ้นกิเลสทำไมอ่อนแออย่างนั้น สิ้นกิเลสทำไมมันสับปลั๊บสารเลวขนาดนั้น แม้แต่เปลือกใจ เวลาศาสนา เวลาพระกรรมฐาน พระป่า เป็นแก่นของศาสนา เป็นแก่นของต้นไม้ ต้นไม้มีแก่น มีกระพี้ มีเปลือก

แล้วมีงะเน่า แก่นเน่าๆ เอาแก่นมาจากไหน แล้วไปดูถูกคนอื่นนะ เป็นกระพี้ เป็นเปลือก เขาไม่จริงจังอย่างเรา เขาไม่มีวาสนา

เหลวไหล นี่ไง ถ้ามันไม่จริงมันเหลวไหล

ทั้งๆ ที่พระพุทธศาสนายิ่งกว่าจริง จริงเหนือจริงเลยล่ะ มันต้องการจิตใจที่มีคุณงามความดีอันนั้นเข้ามาเพื่อประโยชน์กับการประพฤติปฏิบัติ มันเข้ามาซื้อตรงกับตนเอง แล้ว

เข้มแข็งต่อสู้กับกิเลสในใจของตน ไม่มีใครกลั่นใครแก่ง ไม่มีใครคอยทิ่มคอยตำ กิเลสทั้งนั้นตัวเราเองทั้งนั้น มีใครทำ ป่าเขาก็พร้อม หมู่คณะก็พร้อม ทุกคนก็พร้อม กฎหมายคุ้มครองดูแลสำนักพุทธ สำนักพุทธเขาดูแล

สำนักพุทธมันก็มีเลวมีดีเหมือนกัน เวลาคนที่ดีเขาก็ส่งเสริม เขาก็มีใจเป็นธรรม ใจคนที่เลวมันก็มาดักตวงผลประโยชน์ทั้งนั้น ที่ไหนก็เป็นอย่างนั้นทั้งสิ้น แล้วใจพวกที่เลวก็ส่วนที่เลว เลวก็เรื่องของเขา มันกรรมของสัตว์ ใครไปเจอสภาพอย่างนั้นก็ถือว่ากรรมของสัตว์ใจ ถ้าใครเจอสภาพที่ดีงาม

เพราะเราก็เป็นมนุษย์นะ เราเป็นคน วุฒิภาวะทางโลกเราก็มี เรามาบวชเป็นพระแล้วนั้นสังคมโลกเขา แย่งชิงแย่งชิงดีชิงชั่ว นั้นมันเรื่องของเขา พอเรื่องของเขาแล้วเราก็ต้องมีสติปัญญา รักษา รักษาของเราสิ รักษาของเราไว้ รักษาสถานะของความเป็นภิกษุ ความเป็นพระ

ถ้าความเป็นพระนะ มันต้องเหนือนะ มีสติปัญญาเท่าทันเขา มีสติปัญญาขึ้นมาอย่างใด เราจะจัดการอย่างใด ไม่ใช่เป็นเครื่องมือเขา สมรู้ร่วมคิด ทั้งหัวโล้นหัวดำสมรู้กัน

แต่ของเราไม่อย่างนั้น สิ่งใดที่มันเป็นหน้าที่ของเขา เราก็รับรู้ไป เพราะคันถธุระ วิปัสสนาธุระ

วิปัสสนาธุระมันเป็นการดูแลค้นคว้าหาใจของตน วิปัสสนาธุระคือการประพฤติปฏิบัติที่เราภูมิใจกันนักหนาใจว่าเป็นแก่นของศาสนาฯ ไง

เวลาที่ศาสนามันจะเจริญอีกหนหนึ่ง เจริญในใจของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของท่านเจริญขึ้นมาด้วยความเพียร ด้วยความวิริยะ ด้วยความอดุทธสาเห ด้วยความพยายามของท่าน แล้วถ้าท่านทำขึ้นมาในใจของท่าน มันเป็นความจริงในใจของท่าน พอเป็นความจริงในใจของท่าน จนปานนี้ยังคุยกันเลยว่าป็นสายหลวงปู่มั่นฯ

หลวงปู่มั่นหย่าปากกันอย่างนี้หรือ เวลาพูดถึงหลวงปู่มั่นแล้วมึงทำ ขีตืนยังไม่ได้เลย ขีตืนขีตืนของหลวงปู่มั่นยังไม่เห็นเลย ไร้สาระ ถ้ามันไร้สาระมันเป็นเรื่องกิเลสค้นหาความทะยานอยาก

ของเล่น คนจริงๆ นะ เขาทำของเล่นเขาจนเป็นชื่อเสียงกิตติศัพท์กิตติคุณของเขา ดุสิต เขาเล่นนก เขาเล่นอะไร ของเล่นทั้งนั้นนะ ของเล่นแต่เขาคุ่มครองดูแล เวลาเขาเลี้ยงนก เขาดู เขาแลของเขา เขาอาบน้ำ ป้อนข้าวป้อนน้ำ เขาดูแลยิ่งกว่าลูกเขาคือ ของเล่นๆ นะ แต่เขาใส่ใจ ทำจริงทำจังของเขา มันก็เป็นประโยชน์ของเขา เป็นธุรกิจเขาได้

ไฉนเรามาของจริงใจ นักรบ บวชมาเป็นพระ บวชเป็นพระขึ้นไปแล้ว แล้วเป็นพระปฏิบัติ ด้วย ถ้าเป็นพระปฏิบัติขึ้นมามันจะเอาจริงแค่ไหน ถ้าเอาจริงขึ้นมาเนะ เราพยายามของเรา

มันเป็นสายบุญสายกรรม มันเป็นกรรมของสัตว์ เราก็พยายามของเราอยู่ ถ้าเราทำของเราเนะ ถ้ามันเป็นศีลเป็นธรรมขึ้นมาถึงสัก ถ้ามันไม่เป็นขึ้นมา เราก็ทำให้ภพชาติมันสิ้นเข้า เราจะทำคุณงามความดี

นี่ไง ในพระไตรปิฎก ภิกษุทำความชั่ว เวลาตกนรกอเวจี ผ้าไตรจีวรไปพาดที่ปากนรกจน เหล็กเท่าลำตาลแฉ่นเลย

ของเราจะเป็นอีกผืนหนึ่งใช่ไหม จีวรเราจะเป็นอีกผืนหนึ่งที่ไปพาดปากนรกใช่ไหม แล้ว ไหนเอ็งว่าเอ็งจะปฏิบัติไง ไหนว่าเอ็งจะเอาสันนิทสน์ไป สันนิทสน์เอ็งจะเอาผ้าจีวรไปพาดที่ปาก นรกก้นใช่ไหม พาดเพราะอะไรละ ก็การกระทำของมึงไง การกระทำที่ว่าคนจริงนี่ไง เอาไป โฆษณาชวนเชื่อ เอาไปโฆษณาหาชื่อเสียงไง แต่ความจริงละ

ความจริงขึ้นมา เห็นไหม เราเกิดมา เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนาที่ยิ่งใหญ่ มาก เวลาจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมามีครูบาอาจารย์นำร่องไปแล้วนะ

เราเคยจุดธูปไปทางภาคเหนือ ขนาดหลวงปู่มั่นท่านผ่านไปแล้ว ยังทนไม่ไหวเลย บิดทาบ รอดแล้วรอดเล่า

เวลาสิ่งที่เป็นข้อวัตรปฏิบัติมีครูบาอาจารย์นำร่องไปแล้ว ท่านบอกทางไว้ คำว่า “นำ ร่อง” คือท่านอบรมสั่งสอนไว้ให้รับรู้ถึงข้อวัตรปฏิบัติ แล้วเรามาแค่ประพฤติปฏิบัติรักษากิเลส ของเรา ไม่ต้องไปต่อสู้ ไปเปิดตลาดใหม่ ไปชวนขายให้มันเป็นจริงขึ้นมาเลย มีอยู่แล้ว นี่ ศาสนาเจริญอีกหนหนึ่ง เจริญอีกหนหนึ่ง มัคโค ทางอันเอก ทางอันเอกคือมรรค ๘ ดำริชอบ งานชอบ เพียรชอบ มั่นชอบ ไหมละ ถ้ามันชอบนะ ศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗

แค่ศีลมังยังทำกันไม่ได้ ยังกะล่อน ปลิ้นปล้อนแม่งไปวันๆ แล้วเอาความจริงมาจากไหน

ศีลของใครของมัน มันไม่ต้องมีใครไปแบกภาระความชั่วความเลวทรมานของใครทั้งสิ้น ใครทำใครได้ ใครทำก็เป็นของใครคนคนนั้น แต่อย่ามาอ้างอิงสิ อย่ามาอ้างอิงชื่อเสียงครูบาอาจารย์ให้มันเสียหาย ชื่อเสียงครูบาอาจารย์ท่านทำของท่าน

หลวงตาพระมหาบัวชื่อเสียงท่านหอมฟุ้งไปเลย ก่อนที่จะมีโครงการช่วยชาติฯ พอมีโครงการช่วยชาติฯ ฝ่ายที่ไม่เห็นมันก็โจมตี มันก็เรื่องของมัน กรรมของสัตว์ คนจะทำความดีๆ มันไม่บอกเราทำแล้วจะมีคนชื่นชมไปทั้งหมด เป็นไปไม่ได้หรอก คนที่เห็นต่างก็มีมากมาย มหาศาล แต่ความเห็นต่างก็เรื่องของเขา นี่ไง แต่สติปัญญาของเราละ เราจะรักษาของเราไว้ เราบวชมาแล้วไง ชีวิตของเราไง

นี่ไง เวลาจะประพฤติปฏิบัติ เวลานั่งสมาธิอย่ามาโกหกมดเท็จเลย ถ้าศีลมันต่างมันพร้อย เราเป็นคนทำเอง นั่งสมาธิยังนั่งเกือบเป็นเกือบตายอยู่แล้ว แล้วไปทำอาบัติ ไปทำความชั่วร้าย แล้วบอกมันทำสมาธิได้ๆ มันพูดอย่างไรก็ไม่ใช่หรือก ไห่! ความลับมันไม่มีในโลก ความคิดเราเอง ความคิดเราเอง เราทำเอง เรารู้เอง เราคิดเอง มันเกิดจากใจเราเอง มันจะอยู่บาดาลไหน อยู่ในห้องลับที่ไหน ไปอยู่ในถ้ำไหนมันก็คิด แล้วคิดแล้วมันจะเป็นจริงไหม

แต่ถ้าคนที่เขาทางอันเอก ศีล สมาธิ ปัญญา เขารักษาของเขา เขาก็ดูแลของเขา สิ่งใดเป็นอาบัติเขาก็ปลงของเขา แล้วเวลาทำขึ้นไปแล้ว สาธุ สุกกุ สิ่งที่ทำมาแล้ว ทำมาด้วยความปลั่งเผลอ มันผ่านไปแล้ว เป็นอดีตไปแล้ว ในปัจจุบันนี้ เราก็ได้สาธุ สุกกุ แล้ว จะเฝ้าระวังมันอยู่ นี่ แล้วเราจะเอาจริงเอางัง เอาให้มันได้จริงขึ้นมา

ถ้าได้จริงขึ้นมา สิ่งนี้รสของธรรมชนะรสทั้งปวง รสของสมาธิธรรม รสของสติธรรมมันดีกว่ารสชาติอร่อยแปดพันเก้าในโลกนี้ทั้งนั้นนะ ไร้สาระเลยปัจจัยเครื่องอาศัยในโลกนี้

เราต้องอาศัยมันเพราะเราเกิดมากับโลก เราไม่ปฏิเสธสิ่งมีชีวิต เราไม่ได้ปฏิเสธ ธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปัจจัย ๔ ไร ปัจจัย ๔ ผ้าไตรจีวร บาตร ธมกรก น้ำมูตรเน่า นุ่งห่มด้วยผ้ากาสาวพัสตร์ ปัจจัย ๔ จะเอาอะไรไปมากกว่านั้นนะ อหังการอะไรกัน จะเหาะเหินเดินฟ้าหรือ

เหาะเหินเดินฟ้า มึงทำสมาธิยังไม่เป็นเลย ถ้ามึงทำสมาธิไม่เป็นมึงจะเหาะได้อย่างไร
เหาะเหินเดินฟ้ามึงก็ได้ฉานสมาบัติมาสิ แล้วมึงก็เหาะเหินเดินฟ้าโชว์เขาเลย

เหาะเหินเดินฟ้าแหม่งทำไม่ได้ แต่อยากจะให้เขามายอมรับ มึงเหาะเหินเดินฟ้าได้หรือ
เปล่า เหาะเหินเดินฟ้าไม่ได้เพราะอะไร เพราะทำสมาธิไม่เป็น ทำสมาธิไม่เป็นเพราะอะไร
เพราะมึงทูลีล มึงทูลีลเพราะอะไร เพราะกิเลสมึงหนา เพราะกิเลสมึงหนาไง มันทำแล้วมันไม่
ได้ผลไง

โธ! มันเป็นไปได้หรือ

คนเรานะ ถ้ามันจะเป็นจริงๆ นะ คีล สมาธิ ปัญญา พื้นฐานศีลมันต้องสะอาดต้อง
บริสุทธิ์ขึ้นมา เพราะกิเลสมันปลิ้นปล้อน มึงไม่มีอะไรมันยังปลิ้นปล้อน มันยังกลิ้งกินมึงตลอด
เลย แล้วมึงไปทำผิดศีล ไปทำทูลีล ไปโกหกมดเท็จอย่างนี้ ไปแข่งหน้าแข่งหลัง ชิงดีชิงชั่ว แล้ว
มันจะเป็นอะไร

กลับไปก็ไปนอนคิด ภูมิใจ ภูมิใจสำเร็จ ภูมิใจแล้วยอดเยียม แล้วยอดเยียม อีกสองวัน
มึงคิดได้มึงจะเสียใจ แล้วมึงเสียใจ นี่กิเลสมันครอบงำไง

นี่ไง ของเล่นๆ คนที่เขา มีสติปัญญานะ เขาฝึกฝน นักกีฬาอาชีพเขาพยายามฝึกฝนของ
เขา ฝึกฝนในตารางการฝึก เสร็จแล้วเขายังฝึกของเขาโดยตลอด แล้วมันเป็นที่ยาวสนา

คนถ้าคนดั่งามนะ เขามีภัยพิบัติที่ไหน เขาจะอย่างไร เขาไปช่วยเหลือ เขาไปแจกจาน
เขานึกถึงสาธารณะ นึกถึงสังคมโลก นึกถึงเยาวชนรุ่นต่อไป เราจะไม่ทำให้เยาวชนเป็น
แบบอย่างที่ไม่เลวทราม สิ่งใดที่ดั่งามเพื่อให้เยาวชนได้แบบอย่างที่ดี นี่เขาคนจริง ของเล่นๆ แต่
เขาทำจริงทำดี สังคมชื่นชมเขา นี่ของเล่น ของเล่นมันยังดีได้

แต่พระพุทธานุชาสนานะ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ของจริง จริงแท้แน่นอน ยิ่งกว่าจริง
แต่มันต้องการความจริงจากหัวใจของเราเข้าไปสัมผัส

เวลาหลวงตาท่านพูด ในพระไตรปิฎกมันมีแต่วิธีการทั้งสิ้น ในพระไตรปิฎกมันก็มีแต่
กระดาดและอักษรเป็นบาลีไวยากรณ์เพื่อสื่อถึงธรรม แล้วเวลาสื่อถึงธรรมก็สื่อถึงธรรมเข้ามาถึง

หัวใจของสัตว์โลก หัวใจของผู้ที่ค้นคว้าแสวงหา ถ้าหัวใจที่ค้นคว้าแสวงหา ถ้าหัวใจดวงนั้น ที่มันจะสื่อสู่ความจริงใจ หัวใจเท่านั้นที่จะสัมผัส หัวใจเท่านั้น

แต่หัวใจมันคือด้าน ทุสึล สกปรก มันเป็นธรรมชาติไปไม่ได้ ถ้ามันจะเป็นธรรมขึ้นมามันต้องเริ่มต้นจากศีล สมาธิ ปัญญา

สิ่งที่ว่าทุสึลแล้วปกไว้ แล้วทำลอยหน้าลอยตา มันไร้สาระ ใครเขารู้กันทั่วโลก ไอ้คนทำไม่รู้เนี่ยมันน่าเกลียด ลอยหน้าลอยตาน่าเกลียดมาก แต่คนเขารู้กันทั่วโลกทั่วสงสาร ทำไมเขาจะไม่รู้ แต่เขามีมารยาท เขาเป็นสุภาพบุรุษ เขาไม่ใช่คนหน้าด้านอย่างผู้ที่ลอยหน้าลอยตาการกระทำอย่างนั้น

แต่ถ้าเป็นจริงๆ สิ่งที่คุณคนผู้ยิ่งใหญ่ใจ เขาอยู่ของเขาด้วยคุณธรรมของเขา ชื่อเสียง กิตติศัพท์กิตติคุณเขาหอมหวนไป คำว่า “หอมหวน” กลิ่นของศีลกลิ่นของธรรมหอมทวนลม กลิ่นของอเวจี กลิ่นของความเหินห่าง กลิ่นของการกระทำชั่ว เขาสำยหน้าทั้งนั้นนะ ใครก็ไม่อยากเข้าไปใกล้

ดูสิ เวลาสัตว์ เขตอภัยทานๆ สิ่งที่ถูกขังขังอยู่ มันไปพึ่งพาอาศัย มันไปพ้ออาศัยรักษาชีวิตของมัน เนี่ยมันยังรู้เลย ด้วยสายตา ด้วยการกระทำนะ แต่ถ้าเวลามันชั่วร้าย ฤๅษีกินเหี้ย ทำเป็นฤๅษีนะ โอ้ย! สงบเสงี่ยมนะ เหี้ยมันก็นึกว่าฤๅษีนี้มีคุณธรรม มันเข้าไปใกล้ละ เข้ามามันเอาก้อนหินปา มันจะกินเหี้ยเลย

ทำเป็นฤๅษี ทำเป็นมีศีลใจ ต้องไปอวดใคร

ศีล สมาธิ ปัญญาของใคร

ปัจเจกตั้ง สันติภูมิโกใจ

ของเล่นๆ เขายังทำให้มันจริงได้ แล้วมีคุณค่าด้วย เป็นที่สังคมชื่นชมด้วย แต่ถ้าของเล่นๆ นั้นแหละ คนที่มีศักยภาพนะ มีพรสวรรค์มากมาย แต่เขากินเหล้าเมายาเล่นการพนันนะ เสียหายไปทั้งสิ้น

เขามีพรสวรรค์น่าจะไปได้ไกลเลยละ แต่เขาไปติดสุรา เขาไปเล่นการพนันต่างๆ เสียหายหมด แต่ถ้าเขาก็มีพรสวรรค์ด้วย เขาเอาจริงเอาจังด้วย ของเล่นๆ นี่แหละเขาทำให้เป็นจริงเป็นจังขึ้นมา

แต่ของเรา พระพุทธศาสนา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติถึงที่สุด แห่งทุกข์ เวลามันดับทุกข์ในใจของตนมันเป็นความจริง เพราะหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่าน ยืนยัน แล้วเราก็มีอำนาจวาสนาเข้ามาบวชเป็นศากยบุตรพุทธชินโรส เป็นลูกศิษย์ของท่าน แล้วเราก็เอาชื่อเสียงของท่านไปขายกิน พระกรรมฐาน เป็นแก่นของศาสนา

ความจริงอยู่ไหนวะ ความจริงมันมีที่ไหนบ้าง ถ้าเป็นความจริงๆ ทำไมต้องไปโฆษณาชวนเชื่อ

เราทำของเรา กลิ่นของศีลกลิ่นของธรรมมันไปจากเรานี่ไง ถ้ามันไปจากเรา มันเป็นคุณธรรมของเราไง ถ้าเป็นคุณธรรมของเรานะ มันไม่ทุศีลไง

ผู้ใดโกหกหมดเท็จแล้วจะไม่ทำความชั่วอีกอย่างอื่นไม่มีเลย เริ่มต้นตั้งแต่มันบิดมันเบือน มันโกหกมันมดเท็จขึ้นมา ความชั่วมันเต็มหัวใจ เพราะมันจะทำชั่วมากขึ้นๆ ไปเรื่อยๆ

แต่ถ้ามันมีความละเอียด มีหิริมีโอตตปปะ มันละเอียดนะ บวชมาเป็นพระ บวชมาแล้วอยู่ในธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อยู่ในวัฒนธรรมของชาวพุทธ ชาวพุทธขึ้นมา เขาต้องทำบุญกุศลของเขา เขาก็อยากมีที่ดักบาตรของเขา เขาก็อยากมีภิกษุเพื่อจะได้ทำบุญกุศลของเขา

เราเลี้ยงชีพด้วยปัสัแข็ง มันควรระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมและวินัย ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้วางไว้ แล้วในสมัยปัจจุบันนี้มันควรนึกถึงหลวงปู่มั่น คิดถึงครูบาอาจารย์ของเรา ครูบาอาจารย์ของท่านทุกข์ท่านยากท่านลำบากมาขนาดไหน

ความทุกข์ความยากขึ้นมา มันไม่ลำบากเพราะใครหรอก มันลำบากเพราะว่าท่านพยายามจะเอาชนะกิเลสของท่าน ลำบากเพราะท่านประพฤติปฏิบัติของท่าน ไม่ใช่ว่าสังคมไปบีบคั้นให้ท่านลำบาก ไม่ใช่คนไปช่วงชิงทำลายท่าน ไม่ใช่

ความลำบากเพราะว่ากิเลสมันดันมันร่นในหัวใจ ท่านหาที่สงบระงับของท่าน ท่านประพฤติปฏิบัติของท่าน ท่านเอาจริงเอาจังของท่าน ท่านพยายามค้นคว้าหากิเลสในใจของท่าน แล้วเวลาท่านใช้สติ ใช้สมาธิ ใช้ปัญญาของท่านให้ชำระสะสางปราบปรามกิเลสในใจของท่าน พอปราบปรามกิเลสในใจของท่าน แล้วความเป็นจริงอันนั้นท่านถึงได้เป็นอาจารย์ใหญ่ เป็นโรงงานใหญ่ที่ผลิตลูกศิษย์ลูกหาออกมา เวลาผลิตลูกศิษย์ลูกหาที่จะผลิตออกมาได้ นี่ของมันจริงอยู่แล้ว เรามันไม่จริง

แล้วถ้าเรามันจริง มันมีโอกาสแล้ว ในเมื่อมันมีโอกาสขึ้นมา เราก็พยายามฝึกฝนของเรา พยายามกระทำของเรา ถ้าเราพยายามกระทำของเรานะ ทำให้มันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาในใจของเรา ถ้ามันเป็นจริงในใจของเราขึ้นมา สาธุ โอกาสอย่างนี้หาที่ไหน โอกาสที่ว่าสังคมเขาเปิดให้พระได้ประพฤติปฏิบัติ

ดูสิ เวลาเกิดสงคราม เวลาเกิดภัยพิบัติ มันไม่มีที่ให้ปฏิบัติหรอก กุฏิวัดวาอารามมันพัดไปที่เดียวหมดเลย เกิดพายุ มันกวาดราบไปเลย เกิดวาตภัย เกิดต่างๆ มันทุกซักรันไปทั้งสิ้น ใ้ฉันมันดีงามขนาดนั้นนะ ของจริงๆ แต่มึงเล่น

ของเล่นๆ นักกีฬาอาชีพเขาทำให้มันจริงขึ้นมาได้ แล้วทำเป็นประโยชน์ด้วย สังคมทั่วโลกชื่นชมเลย แต่พระพุทธศาสนาของจริง

แล้วครูบาอาจารย์นะ โดยวัฒนธรรมสองพันกว่าปีมานี้ ชาวพุทธๆ ชื่นชม เคารพบูชา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาจนเป็นสังฆะ เป็นผู้ที่ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม นั้นนะสังคมเขาชื่นชมอย่างนั้น

แล้วเราก็บวชมา คนบวชมาจากคน คนมีกิเลสทั้งนั้น กิเลสต้นหาความทะยานอยาก ในใจของเรามันยังไม่มีรั้วรอบขอบชิด มันก็คิดว่ามันทำได้ พอมีรั้วรอบขอบชิด มีศีลมีธรรม มีข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมา มันดันฝั่ๆ เลย แล้วไหนว่ามึงจะปฏิบัติไ้ ไหนว่ามึงจะทำความดีไ้ ไหนว่าเป็นแก่นของศาสนาไ้

คนเขาไม่ได้เป็นแก่นศาสนา เขาเป็นพระที่ดี เขายังเป็นที่เคารพบูชาของสังคมเลย เราเป็นแก่นของศาสนา ทำไมมันทำให้ชื่อเสียงมัวหมองเศร้าหมองไปอย่างนั้นละ แล้วยังเอาชื่อเสียงของครูบาอาจารย์ไปจำหน่ายขายกิน มันน่าอายไหม ถ้ามันน่าอายไ้ เห็นไหม

ของจริงมันสมควรแก่คนจริง คนจริงเท่านั้นจะได้ความจริง

นี่ไง ของเล่นๆ คนจริงเขาทำให้เป็นความจริงขึ้นมาได้ ของเล่นๆ ก็ฟ้าเป็นของเล่นๆ ทั้งนั้นนะ แต่นักกีฬาอาชีพเขาทำของเขาจนเป็นอาชีพของเขา จนเป็นที่ชื่นชมของสังคมได้

ของจริงๆ อริยสัจ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์

ในธัมมจักขุ เพฺรเม ภิกฺขเว ทางสองส่วนที่ไม่ควรเสพ ทางสายกลางๆ ดำริชอบ งานชอบ ความเพียรชอบ ระลึกชอบ สมาธิชอบ มีความชอบธรรม

ของที่ตั้งงามมันมีอยู่แล้วทำไมไม่ทำ ทำไมไม่ค้นหาละ

ถ้ามันจริง มันจริงที่นี้ไง ถ้ามันจริง มันจริงที่หัวใจของเราไง แก่นของศาสนามันแก่นที่ไหนละ มันต้องแก่นสดๆ ร้อนๆ กลางหัวใจนี้ไง กลางหัวใจที่ยิ่งใหญ่นี้ไง กลางหัวใจที่ลงธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ไม่ใช่กะล่อนปลิ้นปล้อน ดันทุรัง หาทางออกตลอด สะสมช่องสุ่มไว้เพื่อทำทุศีลของตน มันเอามาจากไหน อย่างนั้นหรือ มันไม่มีหรอก มันต้องทำจริงทั้งสิ้น

ของเล่นๆ ของเล่นๆ คนจริงเขายังทำให้เป็นความจริงขึ้นมา ใจของจริงๆ มันมีอยู่แล้ว มีตั้งแต่ก่อนที่เราบวชด้วย มีตั้งก่อนที่เราเกิดอีก สองพันกว่าปีมาแล้ว นี่เราเพิ่งมาเกิดกึ่งกลางพระพุทธศาสนา แล้วเกิดมาแล้ว เกิดมาได้ร่วมโพธิ์ของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ที่ท่านประพุดติปฏิบัติมา จนศีลธรรม ข้อวัตรปฏิบัติ ชื่อเสียงกิตติศัพท์กิตติคุณของท่านได้คุ้มครองพวกเรามานี้

เวลาเจ้าคุณจุม ธรรมเจดีย์ “เราไม่อยากเป็นหอรอกเจ้าคณะภาค ที่เราเป็นอยู่นี้เราเป็นไว้เพื่อพระป่าไม่ให้ใครมารังแก เราคุ้มครองดูแล”

ไฉนมันเป็นเรื่องภายในของวงการสงฆ์ มันเป็นเรื่องภายในของพระเรา ท่านยังคุ้มครองยังดูแล นี่ไง สิ่งที่คุณครูบาอาจารย์ท่านทำของท่านไว้ ชื่อเสียงกิตติศัพท์กิตติคุณ ท่านคุ้มครองท่านคุ้มครองว่าเป็นลูกศิษย์ใคร เวลาสิ่งใดขึ้นมาท่านรับรู้ แล้วท่านแก้ไขให้ ท่านปกป้องให้การที่ท่านปกป้องให้เพื่อให้เราเติบโตขึ้นมา

ต้นไม้ใหญ่ ต้นไม้ตั้งแต่ต้นเล็กต้นน้อยก็หมั่นพรวนดินดูแลกันขึ้นมา หัวใจพุทธะ หน่อแห่งพุทธะมันจะมีอยู่หรือไม่ละ เอาแต่ความทุกข์ เอาแต่ความดี้อด้านไปรดมัน มันจะเกิดขึ้นมาได้อย่างไรละ ถ้าเอาสติ เอาสมาธิ เอาปัญญาไปรดมันสิ ไปรดหัวใจสิ หัวใจ หน่อของพุทธะให้มันโตขึ้นมาสิ พอมันโตขึ้นมามันก็เป็นประโยชน์ บำบัดตั้ง สันติปฏิภาณ

นี่ไง สิ่งสัมผัสผัสธรรมได้ สัมผัสธรรมได้คือหัวใจของสัตว์โลก แล้วหัวใจของภิกษุ หัวใจของนักประพฤติปฏิบัติไม่ใช่หัวใจของสังคมโลก สังคมโลกเขาก็ชวนขายของเขาอยู่ ถ้ามันเป็นจริงๆ มันเป็นจริงขึ้นมาในหัวใจอันนั้น ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมาในหัวใจอันนั้น มันมีเจตนาไง

นี่ไง สิ่งที่เป็นอนุสัยใจ ที่ในหัวใจ ใจถ้ามันเป็นความดีขึ้นมามันจะไปทำความชั่วได้อย่างไร ใจถ้ามันมีศีลมีธรรมมันทำอะไรไม่ได้หรอก เพราะอะไร เพราะมันคิด เจตนามันออกไป มันสะเทือนหัวใจ มันสะเทือนหมด มันทำไม่ได้ มันทำไม่ได้ ถ้าทำมันทำได้ แหม! มันเลวทรามมาก

มันทำอะไร คนเรามันมีไข้ไหม เวลามันมี ถ้ามันพลังมันเผล เวลามันเผล ทำความเผล สะดุดหกล้มอะไรอย่างนี้มันก็เรื่องธรรมดา คนเราถ้ามันผิดพลาดโดยเป็นครั้งเป็นคราวเป็นเรื่องหนึ่ง แต่สันดานหยาบทำซ้ำๆ ซากๆ แล้วยังอ้างอีกนะ อ้างว่ากุณพิเศษ

ไอ้คนพิเศษ เราไล่ออกไปหมดแล้วละ ไม่มีใครพิเศษได้ เพราะธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใครกล่าวดูพุทธพจน์ไม่ได้

ดูสิ เวลาความเห็นผิด พระสวด ๓ หน ถ้าไม่เปลี่ยนความเป็นสังฆาทิเสส กล่าวดูพุทธพจน์ แล้วพุทธพจน์เดิมก็ไม่ได้ แตงก็ไม่ได้ ตัดก็ไม่ได้ ไม่มีใครมีสิทธิ์ ไม่มี มันเป็นความจริงอย่างนั้น

มีอย่างเดียวเท่านั้นนะ ผ้าจีวรจะไปพาดอยู่ที่ปากนรานั้นนะ แล้วให้เหล็กเท่าลำตาลได้น้ำหนักผ้าจีวรอีกผืนหนึ่ง ได้สบงอีกผืนหนึ่ง สังฆาฏีกอีกผืนหนึ่ง

ผ้าไตรจีวร ผ้ากาสาพัสดร์ ธงชัยพระอรหันต์ นี่ไง แม้แต่วัฏฏะยังเคารพนะ พระตกนรกแต่บริวารไตรจีวรไม่ตก ไปพาดที่ปากนรก นี่เป็นความจริงใจ แม้แต่วัฏฏะยังเคารพ วัฏฏะยังยกเว้นให้ แล้วมาหม่อมนี่

เวลาหลวงตาท่านพูดไป เวลาให้คนเขาตัดผ้า นี่ไง ผ้าไหมห่อชี ผ้าไหมห่อชีหรือจะให้ห่มทอง หรือจะห่มชี ผ้าไหมห่มชีไง เอาผ้าไหมมาห่มไง ผ้ากาสาวพัสตร์ไง

แต่ถ้าใจเป็นธรรมๆ จิตใจที่มันยิ่งใหญ่ขึ้นมา มันจะห่มผ้าหยาบ ผ้าไม่มีราคาราคาอย่างไรแต่สังคมชื่นชม สังคมเคารพบูชาณะ

แหม! ห่มผ้าไหมลายทอง ห่อชี แล้วเวลาตายไป ไปพาดอยู่ปากนรก จิตมันตกนรกอเวจีไปนุ่น เพราะอะไร เพราะความชั่วของมันไง นี่เพราะความชั่วโดยการกระทำ

แต่ถ้าทำความดีๆ เปิดเผย ความลับไม่มีในโลก เราเป็นคนทำเอง เราตัวเอง สังกรรมมันเป็นสังกรรม ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

เจ้าหน้าที่ตำรวจทำความผิด ผิดสองเท่า ภิภษุทำความผิดบาปกรรมมหาศาล แต่ประชาชนเขาทำบุญ เขาได้บุญกุศลของเขา

เวลาเราอยู่กับหลวงปู่เจี๊ยะ มีผู้ที่ปฏิบัตินั่งตลอดรุ่งๆ ให้พิจารณากาย พิจารณาไม่ได้ เราให้ไปหาหลวงปู่เจี๊ยะ

หลวงปู่เจี๊ยะบอก ศีลมันไม่พอ

นั่งตลอดรุ่งนะ ศีลแปดนะ ศีลมันไม่พอ แต่บางคนเป็นฆราวาส เขาเป็นพระโสดาบันได้ เขาเป็นพระสกิทาคามี เป็นพระอนาคามีได้ ถ้าศีลเขาสมบูรณ์ของเขา เขามีอำนาจวาสนาของเขา

แต่เราอยู่กับหลวงปู่เจี๊ยะเลย นั่งตลอดรุ่งๆ เอ๊ะ! ทำไมมันไปไม่ได้ พอพิจารณากายมันก็พิจารณาไม่เป็น พิจารณาไม่ได้ ให้ส่งไปอยู่กับหลวงปู่เจี๊ยะ แล้วเราขึ้นไปถามตาม ทำไมมันเป็นอย่างนั้นนะ

บอกให้มันบวช ให้มันบวชมันไม่ยอมบวช

แล้วมันก็ทฎฐิ มันก็ยังมีเวรกรรมนั่นแหละ เพราะว่าเขากวณมานานแล้วตั้งแต่หนุ่มจนแก่ แล้วเวลาเขานั่งตลอดรุ่งๆ ตลอดนะ เวลาตลอดรุ่ง สังคมชื่นชมมาก ชื่นชมส่วนสังคมชื่นชม แต่ความจริงใจ

จริงในพระพุทธศาสนามันจริงเหนือจริงอยู่แล้ว ถ้ามันจริงเหนือจริงอยู่แล้ว ถ้าคนมันมีพื้นเพอย่างนี้มันต้องยกขึ้นสู่วิปัสสนาได้ มันต้องทะลุเข้าไปได้ ก็ให้ไปหาหลวงปู่เจี๊ยะ หลวงปู่เจี๊ยะบอกให้มันบวช มันก็ทวิฐฐิ์ไม่ยอมบวช สุดท้ายแล้วไปหลุด ไปบ้า กลับไปบ้าน ไปบ้า แก้วผ้าวิ่งโง่งงๆ เลย นี่ไง สิ่งที่ว่ามันเป็นกรรมของสัตว์ๆ ใจ

เวลาก่อนหน้านั้นเขาชื่นชมนะ ในวงกรรมฐานชื่นชมคนนี่มาก แต่สุดท้ายแล้วหลุด หลุดจนแก้ผ้าวิ่งโง่งง

โดยข้อวัตรปฏิบัติ โดยความเป็นจริงใจ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ถ้าความดีแล้วเราทำความดีของเรา ฟังธรรมๆ เพื่อตอกย้ำหัวใจนี้

ความลับไม่มีในโลก หัวใจดวงนี้มันจะลงนรกอเวจีก็เพราะการกระทำของมัน มันจะขึ้นสวรรค์สูงส่งก็การกระทำของมัน มันจะเข้าสู่มรรคสู่ผลก็ด้วยมรรคด้วยผล ด้วยศีล ด้วยสมาธิ ด้วยปัญญา ด้วยภาวนามยปัญญาที่มันเกิดขึ้นกลางหัวใจนั้น

ดวงใจดวงใดไม่มีมรรค ดวงใจดวงนั้นไม่มีผล ถ้าดวงใจไม่มีมรรค มรรคเกิดจากอะไร ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้ามันทุศีลมันก็เป็นเปรตเป็นผี

ของเล่นๆ เขายังทำให้เป็นของดีงามขึ้นมาได้ ศีล สมาธิ ปัญญาของจริงๆ ทั้งนั้นนะเหยียบย่ำทำลาย ทำให้มันเสียหายอยู่อย่างนั้นนะ

แล้วมันทำให้เสียหายส่วนทำให้เสียหายนะ ยังบอกว่า โอ้! ลูกศิษย์กรรมฐานนะ สายหลวงปู่มัน

หลวงตาถึงได้พูดไป เรามั่นใจว่าในสายของหลวงปู่มันมีทั้งดีและชั่ว

ที่ดีๆ ขึ้นมาตั้งแต่หลวงปู่แหวน หลวงปู่พรหม หลวงปู่ฝั้น หลวงปู่ขาว ครูบาอาจารย์สิ่งที่ดีๆ ทั้งนั้น ดีๆ จนหลวงปู่มันท่านประกาศชื่อเสียงเลย

“หมู่คณะให้จำไว้ละ ท่านขาวได้คุยกับเราแล้ว หมู่คณะให้จำชื่อพระมหาบัวไว้ละ พระมหาบัวดีทั้งนอกทั้งใน”

ในวงสงฆ์ก็มีทั้งดีและชั่ว ในสายหลวงปู่ก็มีดีและชั่ว ในสายกรรมฐานก็เหมือนกัน อย่าอ้างว่ากรรมฐานแล้วมันจะดีงามไปหมด ดีงามมันดีงามที่พฤติกรรม ดีงามที่การกระทำ แต่ใช้กิเลสค้นหาความทะยานอยากเอามาแอบอ้างมันไม่เป็นประโยชน์กับใคร แล้วจี้วรจะไปพาดปากนรก แล้วมันจะลงนรกอเวจีไป เอวัง